

PROFESORI KATOLIČKOGA BOGOSLOVNOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ANA BIOČIĆ – SLAVKO SLIŠKOVIĆ

PROFESORI KATOLIČKOGA
BOGOSLOVNOG FAKULTETA
REKTORI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

PROFESSORS OF THE CATHOLIC FACULTY OF THEOLOGY
AS RECTORS OF THE UNIVERSITY OF ZAGREB

Ana Biočić – Slavko Slišković

Profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta rektori Sveučilišta u Zagrebu

Ana Biočić – Slavko Slišković

Professors of the Catholic Faculty of Theology as Rectors of the University of Zagreb

Ana Biočić – Slavko Slišković

**PROFESSORS OF THE CATHOLIC
FACULTY OF THEOLOGY
AS RECTORS OF THE
UNIVERSITY OF ZAGREB**

ZAGREB, 2020

Ana Biočić – Slavko Slišković

**PROFESORI KATOLIČKOGA
BOGOSLOVNOG FAKULTETA
REKTORI SVEUČILIŠTA
U ZAGREBU**

ZAGREB, 2020.

CATHOLIC FACULTY OF THEOLOGY, UNIVERSITY OF ZAGREB

Ana Biočić – Slavko Slišković
Professors of the Catholic Faculty of Theology as Rectors of the
University of Zagreb

Series:

Professors of the Catholic Faculty of Theology
of the University of Zagreb
Book IV

CO-PUBLISHER

Catholic Faculty of Theology, University of Zagreb
Kršćanska sadašnjost d.o.o.

For publishers

Mario Cifrak, Dean of Catholic Faculty of Theology,
University of Zagreb
Stjepan Brebrić, Director of Kršćanska sadašnjost d.o.o.

*Publishing Committee of the Catholic Faculty of Theology,
University of Zagreb*

Nenad Malović, Anto Barišić, Ana Biočić,
Nedjeljka s. Valerija Kovač, Vanda Kraft Soić

Reviewers: dr. sc. Tihana Luetić
dr. sc. Stjepan Matković

Language editing and proofreading
Mila Mikecin

Graphic design and binding
Catholic Faculty of Theology, University of Zagreb

Print: Grafički zavod Hrvatske d.o.o., Zagreb.

Edition: 700

Print April 2020.

ISBN: 978-953-6420-21-6 (University of Zagreb,
Catholic Faculty of Theology)

ISBN: 978-953-11-1307-6 (Kršćanska sadašnjost)

CIP entry available in the computer catalog of the National and
University Library in Zagreb under number 001059313.

The book was published with the financial support of the
Ministry of Science and Education Republic of Croatia.

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Ana Biočić – Slavko Slišković, Profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta rektori Sveučilišta u Zagrebu

Biblioteka

Profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Knjiga IV.

Sunakladnici

Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Kršćanska sadašnjost d.o.o.

Za sunakladnike

Mario Cifrak, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu
Stjepan Brebrić, direktor Kršćanske sadašnjosti d.o.o.

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost

Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu:

Nenad Malović, Anto Barišić, Ana Biočić,
Nedjeljka s. Valerija Kovač, Vanda Kraft Soić

Recenzenti: dr. sc. Tihana Luetić

dr. sc. Stjepan Matković

Jezična lektura i korektura: Mila Mikecin

Prijelom i grafičko oblikovanje

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Tisak: Grafički zavod Hrvatske d.o.o., Zagreb.

Naklada: 700

ISBN: 978-953-6420-21-6 (Sveučilište u Zagrebu,
Katolički bogoslovni fakultet)

ISBN: 978-953-11-1307-6 (Kršćanska sadašnjost)

Tiskano u travnju 2020.

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001059313.

Copyright ©: Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet;
Kršćanska sadašnjost d.o.o.

Knjiga je objavljena uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

PREFACE

The Catholic Faculty of Theology has been an integral part of the University of Zagreb, along with the Faculty of Law and the Faculty of Philosophy, since 1874 when the modern University was established. It is also important to highlight the fact that the studies in theology were incorporated into the bases of the University and had an important role as the forerunner of the modern University. Being an integral part of the modern University the professors of the (Roman Catholic) Faculty of Theology (hereafter: Faculty) were elected to hold the office of Rector, and the election was greatly dependant on law regulations. Thus, until 1926 the law prescribed that the rectors were to be elected according to turns, namely, that each year a rector from another component of the University was elected.¹ Consequently, the number of rectors from the Faculty depended on the number of components of the University. Until World War II sixteen professors from the Faculty held the office of Rector of the University. Fourteen of them were elected during the time of the Austro-Hungarian Monarchy, while only two were elected after that time. After World War II, during the time of the communist government not a single professor from the Faculty held the office of Rector. Furthermore, in 1952, by a political decree, the Faculty ceased to be part of the University. However, the Senate did not confirm this decision, which implied *de iure* that the Faculty was not excluded from the University. Democratic changes in the 1990s enabled the proclamation of the decision from 1952 null and void, which made it clear that the Faculty was continuously a part of the University of Zagreb.²

¹ Zakon od 26. kolovoza 1875. o izboru rektora na kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu, *Sbornik zakona i naredaba od godine 1875.*, piece XXIX, no. 67, Zagreb, 1875, 791-792.

² More in: Miroslav AKMADŽA, *Katolička crkva u komunističkoj Hrvatskoj 1945. - 1980.*, Zagreb - Slavonski Brod, 2013., 123-129; Matija

PREDGOVOR

Katolički bogoslovni fakultet je od početaka djelovanja modernog Sveučilišta 1874. godine, uz Pravni fakultet i Filozofski fakultet, dio Sveučilišta u Zagrebu. Također valja istaknuti kako je studij teologije bio ugrađen u temelje Sveučilišta te je imao važnu ulogu kao preteča modernog Sveučilišta. Budući da je bio integralni dio modernog Sveučilišta, profesori (Rimokatoličkog) Bogoslovnog fakulteta (dalje: Fakultet) birani su na službu rektora, a izbor je uvelike ovisio o zakonskoj regulativi. Tako je do 1926. godine na snazi bio zakon koji je propisao izbor rektora po turnusima, odnosno svake je godine biran rektor iz neke druge sastavnice Sveučilišta.¹ Posljedično tomu broj rektora s Fakulteta ovisio je o broju sastavnica Sveučilišta. Do Drugoga svjetskog rata šesnaest je profesora s Fakulteta izabrano u službu rektora Sveučilišta. Od toga je njih četrnaest bilo izabrano na tu dužnost u vrijeme postojanja Austro-Ugarske Monarhije, a dvojica kasnije. Nakon Drugoga svjetskog rata u vrijeme komunističke uprave ni jedan profesor s Fakulteta nije izabran na službu rektora. Štoviše, 1952. godine političkom odlukom Fakultet prestaje biti dio Sveučilišta. No, Senat ipak nije potvrdio tu odluku, što je značilo *de iure* da Fakultet nije isključen sa Sveučilišta. Demokratskim promjenama devedesetih godina 20. stoljeća odluka iz 1952. godine proglašena je ništavnom, čime je utvrđeno da je Fakultet bez prekida dio Sveučilišta u Zagrebu.²

U službi rektora profesori s Fakulteta dali su značajan doprinos Sveučilištu u Zagrebu osnutkom raznih zavoda, pa čak i fakulteta, zaštitom sastavnica Sveučilišta kada im je prijeto

¹ Zakon od 26. kolovoza 1875. o izboru rektora na kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu, *Sbornik zakona i naredaba od godine 1875.*, komad XXIX, broj 67, Zagreb, 1875., 791-792.

² Više u: Miroslav AKMADŽA, *Katolička crkva u komunističkoj Hrvatskoj 1945. - 1980.*, Zagreb - Slavonski Brod, 2013., 123-129; Matija BERLJAK, Položaj i djelovanje Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u sastavu Sveučilišta u Zagrebu, *Bogoslovska smotra*, 86 (2016.) 1, 38-47.

As rectors the professors of the Faculty significantly contributed to the University of Zagreb by founding different institutes, even faculties, protecting the components of the University when they were threatened with abolition, encouraging the construction and adaptation of rooms in the University building and nostrification of degrees, organizing the student canteen, but also with scientific work. Therefore, the aim of this book is to display the mentioned contributions and outline the basic biographical information regarding all the rectors of the University who were also professors of the Faculty.

This book was a result of research work in the Archive of the University of Zagreb and the Catholic Faculty of Theology. Therefore, we deem it necessary to give a special thanks to the Rector of the University of Zagreb, Damir Boras, Ph.D., and archive associate Mrs. Jagoda Goljački for her helpfulness during the research work in the Archive of the University of Zagreb. We thank the management of the Catholic Faculty of Theology headed by Dean Professor Mario Cifrak, Ph.D., for encouraging this research and recognizing the value of this book and supporting its printing. We also thank the head of the Archive Mrs. Branka Gašpar on her ardent help during the research work at the Catholic Faculty of Theology.

May 2019

Editors

BERLJAK, Položaj i djelovanje Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u sastavu Sveučilišta u Zagrebu, *Bogoslovska smotra*, 86 (2016) 1, 38-47.

ukidanje, zalaganjem oko izgradnje i adaptacije sveučilišnih prostorija i nostrifikacije diploma, organizacijom studentske menze, ali i znanstvenim radom. Stoga je namjera ove knjige prikazati navedene doprinose i iznijeti osnovne biografske podatke svih rektora Sveučilišta koji su ujedno bili i profesori Fakulteta.

Ova je knjiga nastala istraživanjem građe pohranjene u Pismohrani Sveučilišta u Zagrebu te građe pohranjene na Katoličkome bogoslovnom fakultetu. Stoga osjećamo potrebu posebno zahvaliti rektoru Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damiru Borasu i arhivskoj suradnici gđi Jagodi Goljački na susretljivosti prilikom istraživanja arhivske građe pohranjene u Pismohrani Sveučilišta u Zagrebu. Zahvaljujemo i vodstvu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta na čelu s dekanom prof. dr. sc. Mariom Cifrakom što su podržali ovo istraživanje i prepoznali vrijednost knjige te poduprli njezino tiskanje. Također posebno zahvaljujemo voditeljici Arhiva gđi Branki Gašpar na usrdnoj pomoći tijekom istraživanja arhivske građe na Katoličkome bogoslovnom fakultetu.

Svibanj 2019.

Urednici

Introduction

According to the Legislative Article issued by the Sabor (Parliament) of Croatia, Slavonia and Dalmatia on 5 January 1874, the Royal University of Francis Joseph I in Zagreb was established, with four faculties – the Faculty of Theology, the Faculty of Philosophy, the Faculty of Law and the Faculty of Medicine.¹ Thus, the Faculty of Theology found itself among the first faculties within the University of Zagreb, and it was constituted from the Archdiocesan Lyceum.

However, the relations between the Faculty of Theology and the University of Zagreb date back to the time of the founding of the University.² The University evolved from the Jesuit Gymna-

¹ The Constitution Act of the University of Zagreb was passed on 10 April 1869 during the session of the Sabor of the Triune Kingdom. However, it was not included in the Code of Laws and Decrees, whereby it was not proclaimed. Following the debates of the Sabor, the legal basis was finally accepted during the session of the Sabor on 15 October 1873. Cf. Milan ŠMREKAR, *Priručnik za političku upravu u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji*, vol. 5, Zagreb, 1905, 1026; *Od protomodernizacije do modernizacije školstva u Hrvatskoj I.: Zakonodavni okvir*, ed. Ivana HORBEC, Maja MATASOVIĆ, Vlasta ŠVOGER, Zagreb, 2007, pp. 387-411; *Sabor-ski Dnevnik Kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, god. 1872/5.*, vol. 1, Zagreb, 1875, 803 and the whole basis and discussion 772-797.

² For more information regarding the history of the University of Zagreb and the Catholic Faculty of Theology see: *Spomenica na svetčano otvaranje Kralj. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, prvoga Hrvatskoga, dana 19. listopada 1874.*, Zagreb, 1875; Fran BARAC, Teološki fakultet, in: *Sveučilište Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu: 1874-1924: spomenica Akademičnoga senata*, Zagreb, 1925, 79-95; Vjekoslav KLAIĆ, Postanje i razvitak sveučilišta, in: *Sveučilište Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu: 1874-1924: spomenica Akademičnoga senata*, Zagreb, 1925, 55-78; Nada KLAIĆ, Neacademia Zagrabiensis (1669-1773), in: *Spomenica u povodu proslave 300 godišnjice Sveučilišta u Zagrebu*, vol. 1, J. Šidak (ed.), Zagreb, 1969, 21-47; Nada KLAIĆ, *O postanku Zagrebačkog sveučilišta*, Zagreb, 1969; Jaroslav ŠIDAK, Regia scientiarum Academia, in: *Spomenica u povodu proslave 300 godišnjice Sveučilišta u Zagrebu*, vol. 1, J. Šidak (ed.), Zagreb, 1969, 49-78; Antun IVANDIJA, Bogoslovni fakultet u Zagrebu, in: *Spomenica u povodu proslave 300 godišnjice Sveučilišta u Zagrebu*, vol. 2, J. Šidak (ed.), Zagreb, 1969, 139-142; Tomislav J. ŠAGI BUNIĆ, Proslava 300-godišnjice Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, *Bogoslovska smotra*, 39 (1970) 4, 435-467; Tomislav J. ŠAGI BUNIĆ, Izvještaj o ekonomsko-financijskim odnošajima

Uvod

Zakonom koji je donio Sabor Hrvatske, Slavonije i Dalmacije 5. siječnja 1874. godine utemeljeno je Kraljevsko sveučilište Franje Josipa I. u Zagrebu s četirima fakultetima – Bogoslovni (teološki) fakultet, Mudroslovni (filozofski) fakultet, Pravoslavni-državoslovni (pravni) fakultet i Liječnički (medicinski) fakultet.¹ Time se Bogoslovni fakultet našao kao matični među prvima koji su djelovali unutar zagrebačkog Sveučilišta, a ustrojen je iz Nadbiskupskog liceja.

Ipak, veze Bogoslovnog fakulteta i zagrebačkog Sveučilišta sežu do samog utemeljenja Sveučilišta.² Naime, Sveučilište

¹ Zakon o osnutku Sveučilišta u Zagrebu donesen je na saborskoj sjednici Trojedne Kraljevine 10. travnja 1869. godine, no nije uvršten u Zbornik zakona i naredaba, čime nije ni proglašen. Zakonska osnova je nakon saborskih debata prihvaćena na saborskoj sjednici od 15. listopada 1873. godine. Usp. Milan SMREKAR, *Priručnik za političku upravu u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji*, knj. 5, Zagreb, 1905., 1026; *Od protomodernizacije do modernizacije školstva u Hrvatskoj I.: Zakonodavni okvir*, Ivana HORBEC - Maja MATASOVIĆ - Vlasta ŠVOGER (prir.), Zagreb, 2007., 387-411; *Saborski Dnevnik Kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, god. 1872/5.*, sv. 1, Zagreb, 1875., 803 i cijela osnova i rasprava 772-797.

² Više o povijesti Sveučilišta u Zagrebu i Katoličkoga bogoslovnog fakulteta vidi u: *Spomenica na svetčano otvaranje Kralj. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, prvoga Hrvatskoga, dana 19. listopada 1874.*, Zagreb, 1875.; Fran BARAC, Teološki fakultet, u: *Sveučilište Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu: 1874-1924: spomenica Akademičnoga senata*, Zagreb, 1925., 79-95; Vjekoslav KLAJIĆ, Postanje i razvitak sveučilišta, u: *Sveučilište Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu: 1874-1924: spomenica Akademičnoga senata*, Zagreb, 1925., 55-78; Nada KLAJIĆ, Neoacademia Zagrabiensis (1669-1773), u: *Spomenica u povodu proslave 300. godišnjice Sveučilišta u Zagrebu*, sv. 1, Jaroslav Šidak (ur.), Zagreb, 1969., 21-47; Nada KLAJIĆ, *O postanku Zagrebačkog sveučilišta*, Zagreb, 1969.; Jaroslav ŠIDAK, Regia scientiarum Academia, u: *Spomenica u povodu proslave 300. godišnjice Sveučilišta u Zagrebu*, sv. 1, J. Šidak (ur.), Zagreb, 1969., 49-78; Antun IVANDIJA, Bogoslovni fakultet u Zagrebu, u: *Spomenica u povodu proslave 300. godišnjice Sveučilišta u Zagrebu*, sv. 2, J. Šidak (ur.), Zagreb, 1969., 139-142; Tomislav J. ŠAGI BUNIĆ, Proslava 300. godišnjice Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, *Bogoslovska smotra*, 39 (1970.) 4, 435-467; Tomislav J. ŠAGI BUNIĆ, Izvještaj o ekonomsko-financijskim odnošajima između Katoličkog bogoslovnog Fakulteta u Zagrebu i njegovih instituta. Povijest opstanka Fakulteta od 1952., *Croatia christiana periodica*, 14 (1990.) 26,

CONTENTS

PREFACE	6
Introduction	10
I. Professors of the Faculty of Theology as Rectors of the University of Zagreb in the Austro-Hungarian Monarchy	22
1.1. Antun Kržan 1876/77.	30
1.2. Franjo Iveković 1879/80.	46
1.3. Feliks Suk 1882/83.....	64
1.4. Gustav Baron 1885/86.	80
1.5. Anton Franki 1888/89.....	94
1.6. Ivan Bujanović 1891/92. and 1903/04.	104
1.7. Antun Maurović 1894/95.	118
1.8. Juraj Dočkal 1897/98.	130
1.9. Rudolf Vimer (Wimer) 1900/01.	142
1.10. Antun Bauer 1906/07.	154
1.11. Josip Volović 1909/10.....	172
1.12. Josip Pazman 1912/13.....	186
1.13. Fran Barac 1915/16.....	206
1.14. Ivan Angelo Ruspini 1918/19.	224

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	7
Uvod.....	11
I. Profesori Bogoslovnoga fakulteta rektori Sveučilišta u Zagrebu u Austro-Ugarskoj Monarhiji.....	23
1.1. Antun Kržan 1876./1877.	31
1.2. Franjo Iveković 1879./1880.	47
1.3. Feliks Suk 1882./1883.	65
1.4. Gustav Baron 1885./1886.	81
1.5. Anton Franki 1888./1889.	95
1.6. Ivan Bujanović – prvi mandat 1891./1892. i drugi mandat 1903./1904.	105
1.7. Antun Maurović 1894./1895.	119
1.8. Juraj Dočkal 1897./1898.	131
1.9. Rudolf Vimer (Wimer) 1900./1901.	143
1.10. Antun Bauer 1906./1907.	155
1.11. Josip Volović 1909./1910.	173
1.12. Josip Pazman 1912./1913.	187
1.13. Fran Barac 1915./1916.	207
1.14. Ivan Angelo Ruspini 1918./1919.	225

2. Professors of the Catholic Faculty of Theology as Rectors of the University of Zagreb After the Collapse of the Monarchy	236
2.1. Stjepan Zimmermann 1923/24.	248
2.2. Andrija Živković 1938/40.	272
Conclusion	290
APPENDIX	301
APPENDIX 1	
The speech of Bishop Strossmayer held at the Croatian Sabor on 29 April 1861.....	302
APPENDIX 2	
The Rector's Speeches of the Professors of the Catholic Faculty of Theology University of Zagreb	304
Appendix 2.1.	
The speech of Rector Antun Kržan	304
Appendix 2.2.	
The speech of Rector Franjo Iveković	311
Appendix 2.3.	
The speech of Rector Feliks Suk.....	318
Appendix 2.4.	
The speech of Rector Gustav Baron	324
Appendix 2.5.	
The speech of Rector Anton Franki	333

2. Profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta rektori Sveučilišta u Zagrebu nakon propasti Monarhije	237
2.1. Stjepan Zimmermann 1923./1924.	249
2.2. Andrija Živković 1938./1940.	273
Zaključak	291
PRILOG	301
PRILOG 1	
Govor biskupa Strossmayera održan u Hrvatskom saboru 29. travnja 1861. godine	303
PRILOG 2	
Rektorski govori profesora Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.....	305
Prilog 2.1	
Govor rektora Antuna Kržana.....	305
Prilog 2.2	
Govor rektora Franje Ivekovića.....	311
Prilog 2.3.	
Govor rektora Feliksa Suka	318
Prilog 2.4	
Govor rektora Gustava Barona.....	324
Prilog 2.5.	
Govor rektora Antona Frankija	333

Appendix 2.6.	
The speech of Rector Ivan Bujanović.....	340
Appendix 2.7.	
The speech of Rector Antun Maurović.....	361
Appendix 2.8.	
The speech of Rector Juraj Dočkal.....	374
Appendix 2.9.	
The speech of Rector Rudolf Vimer.....	385
Appendix 2.10.	
The speech of Rector Antun Bauer.....	405
Name Index	412

Prilog 2.6.	
Govor rektora Ivana Bujanovića	340
Prilog 2.7.	
Govor rektora Antuna Maurovića	361
Prilog 2.8.	
Govor rektora Jurja Dočkala.....	374
Prilog 2.9.	
Govor rektora Rudolfa Vimera.....	385
Prilog 2.10.	
Govor rektora Antuna Bauera	405
Kazalo Imena.....	413

Biblioteka

**PROFESORI KATOLIČKOGA BOGOSLOVNOG FAKULTETA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

Knjiga 1.

Matija BERLJAK, *Dr. Josip Pazman 1863. – 1925.*, Zagreb – Rim, 2015.

Knjiga 2.

Ivica ZVONAR, *Dr. Fran Barac 1872. – 1940.*, Zagreb, 2016.

Knjiga 3.

Ljudevit Anton MARAČIĆ, *Dr. Celestin Tomić 1917. – 2006.*, Zagreb, 2017.

Knjiga 4.

Ana BIOČIĆ – Slavko SLIŠKOVIĆ
*Profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta rektori
Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2019.*

ISBN: 978-953-11-1307-6

9 789531 113076

190 kn